

פרשת וילך

ויצו משה אותם לאמר מקץ שבע שנים במועד שנת השמיטה בחג הסכות (לא, י)

הקשה התוס' הרא"ש דהוה מצי למכתב מקץ שנת השמיטה, ומאי בעי קרא למכתב שבע שנים, ומאי דהוי ס"ד בגמ' דאי כתב רחמנא מקץ הו"א נמנו מהשתא להכי כתב רחמנא שמיטה, א"כ סגי לכתוב שמיטה ולא בעי למיכתב שבע שנים. ומה שתירץ דהוה ס"ד דמקץ שנת השמיטה הוה בתוך השמיטה עיי"ש, הוא דחוק.

עוד היה נראה לתרץ ע"פ המבואר בנדה (מד, ב) דשלשים יום בשנה קרוי שנה, א"כ משכחת לה גוונא שלאחר שכבשו וחלקו שהתחילו למנות שמיטה היה זה באמצע שנה והוה מיקרי שנה, דהרי ל' יום בשנה קרוי שנה, נמצא דשמיטה ראשונה לא היתה ז' שנים שלימות, וא"כ לולי קרא דמקץ שבע שנים אלא אי הוה כתיב מקץ שנת השמיטה, הוה אמרינן דגם שמיטה ראשונה בכלל, דהוה ל' שמיטה אע"ג דלא הוה שבע שנים שלמות, לכן קאתי יתורא דשבע שנים למימר דבעינן שבע שנים שלמות לשמיטה שלימה, וא"כ אף שהוה בהאי גוונא בשמיטה ראשונה לא תהא מצות הקהל אלא ימתינו לשמיטה הבאה.

מקור: רבי יוסף שלום אלישיב שליט"א